

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian newspaper
in the United States
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 79. — ŠTEV. 79.

NEW YORK, TUESDAY, APRIL 5, 1910. — TOREK, 5. MAL. TRAVNA, 1910.

VOLUME XVIII. — LETNIK XVIII.

Iz delavskih krogov. Povsodi štrajki.

Skoraj po vseh državah se pripravljajo delavci raznih poklicov na štrajke v svrhu izboljšanja svojega položaja. — Hudson & Delevare železnica in njeni delavci.

ŠTRAJK ITALIJANSKIH DELAVCEV V MASSACHUSETTS.

Nezadovoljni železničarji v državi Ohio. — Izgredi tobacnih delavcev v Kentuckyju. — Štrajk premogarjev in železnic. — Odslovitve železničarjev.

Albany, N. Y., 4. aprila. Delavce & Hudson železnic namerava, kakor se v dobro poučenih zasebnih krogih zatrjuje, v kratkem privoliti v vse zahteve svojih vslužbencev. Slednji bodo dobili pred vsem povrašanje plače za 6 odstotkov, oziroma dobivali bodo toliko plače, kakor vslužbenci Baltimore & Ohio železnice. Ta vest še ni uradoma potrjena, vendar je pa verodostojna.

Cambridge, Mass., 4. aprila. Delavci, ki delajo tukajšnjo podljudno železnicu, so neprisakovano pribeli štrajkati, tako da sedaj vse delo pri tunelu potira. Štrajkarji so po večini Italijani in skoraj vsi so se podali sedaj v Boston. Nekateri tesari, ki so še ostali na delu v tunelu, so morali bežati, kajti Italijani so jih pregnali s tem, da so metali na njo kamene. Jeden Italijan je bil pri tem aretovan.

Cincinatti, Ohio, 4. aprila. Odboji organizovanih živajev petih železniških družb so obiskali vodstva železnice Cleveland, Cincinnati, Chicago & St. Louis; Chesapeake & Ohio; Cincinnati, Hamilton & Dayton; Cincinnati Southern in Baltimore & Ohio, ktere so naprosili, da spremene delavske razmere in da se delavec povraša plače, tako, kakor se je to pri zapadnih železnicah že zgodilo. Do sedaj so zaslužili živaji na dan po \$3.20 do \$3.75.

Cleveland, Ohio, 4. aprila. Glavni poslovodja Nickel Plate železnic, A. W. Johnston, nazašna, da njegova železnica spredvodom in ostalim vslužbencem imenovane železnice ne bodo povrašala plače, kakor so oni zahtevali. Vsled tega so valužbeni zadnji pričekovali glasovanjem za štrajk in proti štrajku.

Louisville, Ky., 4. aprila. Štrajk tukajšnjih zamorskih tobacnih delavcev traja še vedno in položaj postaja v delavskih krogih dokaj resen. Za sedaj še nihče ne ve, kako se bode ta štrajk poravnati, kajti American Tobacco Co. neće privoliti v zahteve svojih delavcev. Na Broadwayju je prišlo že večkrat do izgredov, pri katerih je moralna policija posredovati. Danes so v dveh trustovih tovarnah prenehali z delom in danes je prišlo iz New Yorka tudi naročilo, naj se zapre tretja trustova tovarna. Vsled tega je prišlo zopet par tisoč delavcev ob delu in zaslužek.

East Liverpool, Ohio, 4. aprila. Štrajkujoče delavce v tukajšnjih lokačnah so sklenile, da se bodo do 10. aprila zopet vrnilne na delo, kajti v štrajku niso nicesars dosegli. Delavke zaslužijo po \$1.00 do \$1.50 na dan.

Pittsburg, Pa., 4. aprila. Pittsburg & Lake Erie železnica je bila vsled štrajka premogarjev, oziroma pospejanja premoga primorana odstopiti začasno 1800 del. Ostalim delavcem je pa dražba skrajšala dnevnini delavni čas, tako, da delajo sedaj mesto po 10 le po 7 ur na dan.

Philadelphia, Pa., 4. aprila. Štrajkujoči vslužbenci tukajšnje ulične železnice so včeraj priredili večje zborovanje, pri katerem so se posvetovali, naj se podvrgnejo pogojem družbe in prenehajo s štrajkom. Posvetovanje je trajalo do polnoči in pri tem se je skoraj večina štrajkarjev izjavila v prid končanja štrajka. Družba vsaki dan povečuje število svojih skakov in tako so štrajkarji v strahu, da ne bode končno tudi omenjene pogoje razveljavila in spletiti jednega štrajkarja več vzel na delo. Končno so pa vendarje sklenili, da bodo s štrajkom nadaljevali.

Springfield, Mass., 4. aprila. Neunijski pleskar Charles Hendry je včeraj na ulici pričel streljati na unijskega agitatorja Patrick Triggsa, o katerem trdi, da mu je prepričil dobiti delo in zaslužek. Ustrelil ga je v brado in levo roko, tako, da je nevarno ranjen. Napadatca so zaprli in sedaj mora v zaporu čakati na izid ozdravljenja unijskega agitatorja.

Štrajk premogarjev. Za poravnavo in mir.

V Pittsburghu se vrše konference, katerih namen je velik štrajk premogarjev kakor hitro mogoče končati in pridobiti obe stranki za sporazum. — Povrašanje plače.

TUDI V INDIANAPOLISU, IND., SE ZATRJUJE, DA BO ŠTRAJK KMALU KONČAN.

Oba stranki bodoči v svoj lastni prid kmalu podpisali pogodbo, ki bodo veljavna za dobo dveh let.

Pittsburg, Pa., 4. aprila. Zastopniki organizacije premogarjev, kakor tudi nekteri lastniki premogovil rogov so včeraj zborovali in kakor se zatrjuje, so lastniki rogov pripravljeni premogarjem plačo takoj povečati s 5.55%. Nadalje so tudi pripravljeni uvesti v svojih rogovih rabovnih razstreljiv, ki niso tako nevarna, kakor navaden smodnik, ki pa niso država od smodnika. Nikakor pa nečejo plačevati delave po pridobljenem premogu, dokler slednji ni očiščen. Danes se nadaljujejo medsejna posvetovanja ob teh strank.

Neodvisni lastniki premogovil rogov pittsburškega okraja so že pristojno privolili v povrašanje plače, kakor so to premogarji zahtevali.

Indianapolis, Ind., 4. aprila. Iz vseh krajev, kjer so pribeli premogarji meljškega premoga štrajkati, se počita, da ne bodo trajalo dolgo, ko bodo lastniki rogov podpisali pogodbo s svojimi delave, tako, da se bodo z delom v premogovil rogovih v kratkem privelo. Že ta temen bodo delavci in zastopniki premogarjev v raznih državah skupno zborovali, da doženo in se dogovore, kako bi bilo mogoče priti do končnega sporazuma. Pri tem se bodo po zatrdiriju predsednika premogarske organizacije, Lewisa, najbrž sklenili, da se premogarjem poveča njih zasluzek za 5.55%. Le v Illinoisu, na jugozapadu in v zapadni Pennsylvaniji bodo zadovoljena posvetovanja trajala dalj časa.

Cincinatti, Ohio, 4. aprila. Odboji organizovanih živajev petih železniških družb so obiskali vodstva železnice Cleveland, Cincinnati, Chicago & St. Louis; Chesapeake & Ohio; Cincinnati, Hamilton & Dayton; Cincinnati Southern in Baltimore & Ohio, ktere so naprosili, da spremene delavske razmere in da se delavec povraša plače, tako, kakor se je pri zapadnih železnicah že zgodilo. Do sedaj so zaslužili živaji na dan po \$3.20 do \$3.75.

Cleveland, Ohio, 4. aprila. Glavni poslovodja Nickel Plate železnic, A. W. Johnston, nazašna, da njegova železnica spredvodom in ostalim vslužbencem imenovane železnice ne bodo povrašala plače, kakor so oni zahtevali.

Cambridge, Mass., 4. aprila. Delavci, ki delajo tukajšnjo podljudno železnicu, so neprisakovano pribeli štrajkati, tako da sedaj vse delo pri tunelu potira. Štrajkarji so po večini Italijani in skoraj vsi so se podali sedaj v Boston. Nekateri tesari, ki so še ostali na delu v tunelu, so morali bežati, kajti Italijani so jih pregnali s tem, da so metali na njo kamene. Jeden Italijan je bil pri tem aretovan.

Indianapolis, Ind., 4. aprila. Predsednik tukajšnjega okraja organizacije premogarjev nazašna, da se mu ni posrečilo doseči sporazum z lastniki premogovil rogov v državi Ohio, daširavno je to pričakoval. Položaj je dokaj resen, kajti tudi ako bi se hoteli premogarji vrnilti na delo, se zmoreto to zgoditi le tedaj, ako v to privolijo njihovi tovarisi v West Virginiji, kateri vsi so pa izjavili, da tega ne bodo storili.

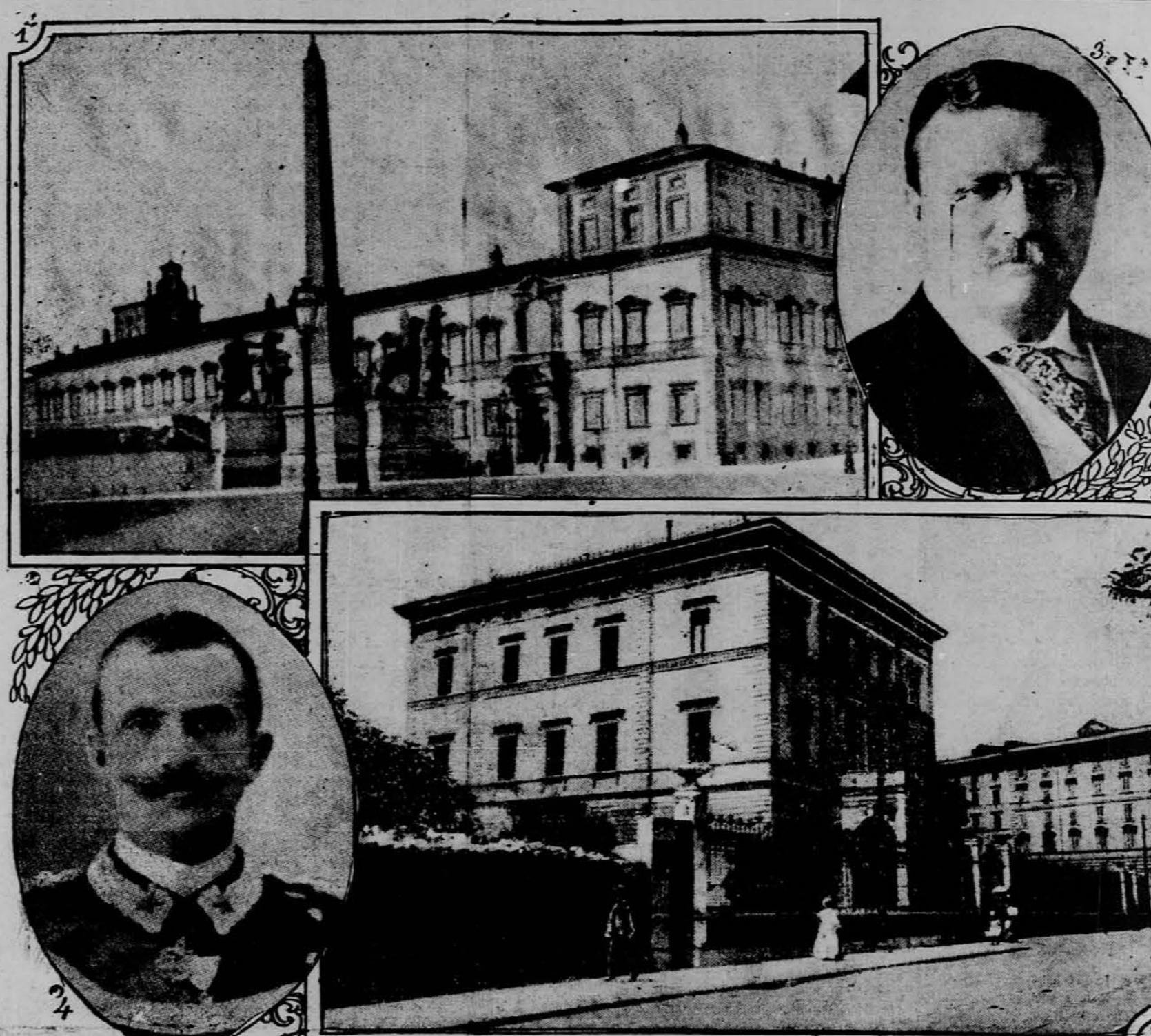
BOJI V AFRIKI.

V afriških sultanatih pod angleškim protektoratom so pribeli dervisi z boji.

Aden, Arabija, 4. aprila. Vladar Mohamed Abdulah oziroma Mulah, je pribel z vsestransko vojno proti sultanatu, ki so pod angleškim protektoratom, tako, da se povsod v divji deželi Somali proti kri. V kolikor je dosedaj znano, so Abdulahove bojevni proklamirali osemsto ladi, ki so bili naklonjeni onim sultanom; velikanski pokrajine so spremenili v pustinje in mnogo vasi je za vedno zgnalo iz zemskega površja. Domačini kar trumpono beže proti obrežju. — Splošno se trdi, da bode Anglia prisiljena poslati večjo ekspedicijo proti Abdulahovim dervisem, kateri delajo angleški vladi že dolgo vrsto let obilo prevlakive.

Mohamed Abdulah je pribel z vojno proti sultanatom početkom februarja. Tedaj so prišle njegove čete v sultanat Midžertin in kjerkoli so se pojavile, se je vršilo velikansko in vsestransko prolivanje krvi.

Springfield, Mass., 4. aprila. Neunijski pleskar Charles Hendry je včeraj na ulici pričel streljati na unijskega agitatorja Patrick Triggsa, o katerem trdi, da mu je prepričil dobiti delo in zaslužek. Ustrelil ga je v brado in levo roko, tako, da je nevarno ranjen. Napadatca so zaprli in sedaj mora v zaporu čakati na izid ozdravljenja unijskega agitatorja.

BIVŠI PREDSEDNIK ROOSEVELT, GOST ITALIJANSKEGA KRALJA.

1. Quirinal, kraljeva palača v Rimu; — 2. Poslanstvo Zjednjene držav v Rimu; — Bivši predsednik Roosevelt; — 4. Kralj Viktor Emanuel.

"Grof" Auersperg prišel po svoj "puf".

Avtstrijski "plemič", česar predniki so izjemali Slovence v okolici Iga, je prišel v Ameriko, da si najde tukaj nevesto in za poravnavanje dolgov potrebne dolarje.

POSESTVA V AVSTRIJI SO BJESENKO ZADOLŽENA.

Nastanil se je pri nekem zloglasnem čifutu, ki trdi, da je — doktor, ki pa ne pove, je li dr. "prava" ali "levega".

POSESTVA V AVSTRIJI SO BJESENKO ZADOLŽENA.

V Avstriji morajo imeti silno krizo in splošno pomanjkanje denarja. To nam dokazuje pred vsem dejstvo, da je število naseljencev, ki prihajajo do Avstrije, tako veliko, da nadkriluje vse druge države na svetu. Vendar po to ne ni jedini doktor mizerije, ko vidi v Avstriji, kajti tam so sedaj približno 400 milijonov ljudi, ki so včasih izbruhnili v sultanatu, da bodo potem, ko zapravi vse, kar ima, končno prisiljen priti v drugi v Ameriki, in potem mu bode dokaj težavno preizviliti se s pomivanjem krožnikov in postavljanjem kegljev, dasiravno je to jedini poklic, kterega zavajajo v tukajšnjem čifutu.

Denarje v staro domovino

	prišiljamo
za \$ 10.35	50 kron,
za 20.50	100 kron,
za 41.00	200 kron,
za 102.50	500 kron,
za 204.50	1000 kron
za 1020.00	5000 kron.

Denarje nam poslati je najpričnejše do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

Frank Saksler Co.,
2 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E.
Cleveland, Ohio.

Pariz je zadel vslužbene Bonhard tvrdke Bon Marche dobitek loterie de Liquidation v znesku pol milijona frankov.

Kolonija ločitve zakonov v Reno, Nev.

Južne republike.

Ecuador in Peru.

Tamošnji državljanji niso zadovoljni z ljudmi, ki prihajajo v Reno čakati na čas, ko se zamorejo ločiti od svojih mož in žen. Zahtevajo spreminitev tozadovnega zakona.

SEDAJ ČAKA V RENO 200 LJUDI LOČITVE ZAKONA.

Vse ženske, ki čakajo na ločitev so lepe. Živiljenje v Reno je dolgočasno in brez vsake zabave.

DEMONSTRANTJE SO NAPRAVILI VELIKO ŠKODO.

Reno, Nev., 4. aprila. Kolonija tukajšnjih prebivalcev, ki prihajajo semkaj, da se zamorejo pri tukajšnjih sodiščih ločiti od svojih zakonskih polov, vedno narašča, kajti ljudje, ki so se naveličali svojih žen in mož prihajajo v Reno iz vseh krajov Zjednjene držav. Med temi je uradno kraljev grof Auersperg, česar predniki so izkoriscali Slovence v okolici Iga ali Studenca na Kranjskem, dokler se jim niso porezale roči, tako, da so bili končno prisiljeni tudi pričeli živeti. Ta "grof", ki je star že 28 let, je ravno tak, kakor ostali avstrijski "plemiči", kateri so tudi že pridobil nekaj ameriških dolarjev, da bi z njimi poplačali svoje, za avstrijske razmere velikanike dolgočlove.

Tukajšnji prebivalci, kateri se stejejo med boljše, pa z temi ljudmi nečejo imeti mnogo opraviti, kajti oni so prepričani, da je zadobil mesto Reno vsled njih slab glas in zahtevajo se, da se zakon tako spremeni, da tudi v Renu ne bodo mogoče tako hitro dobiti ločitev zakona.

Denarje je pa v ločitveni koloniji večilo tukajšnjih prebivalcev, ki se naveličajo svoje prve ljubezeni in si omisli drugi ljubimec. Tekom leta so se tukajšnji konzulati imenovane republike odstranili peruvansko zastavo, ki se eni sami v tukajšnjem mestu, v kolikor pridejo hiše so domaćini deloma razdeljali in napravili velikansko škodo, ktera se eni sami v tukajšnjem mestu, v kolikor pridejo hiše Peruanec v poštev, na \$20.000. Demonstrantje so glasno zahtevali, da se takoj napove republike Peru vojna. Vlada je hitro poslala na tukajšnje vojstvo, kjer se je pričakovali večji proti peruvanskim izgredov.

V Peru se javno govoril o vojni proti Ecuadorju.

Quirinal se je Roosevelt peljal v Pantheon, kjer so grobišča pokojnih italijanskih kraljev Viktor Emmanuela in Umberta. Ko se je mudil v Pantheon, se je sesel z kraljevo vdovo Margherito, s ktero je tudi nekaj časa govoril.

Roosevelt v Rimu.

Pri ital. kralju.

Kardinal Merry del Val naznanja, čemu Roosevelt neče obiskati papeža. Vatikan neče krititi Rooseveltovih pravic glede pozdrava metodistov v Rimu.

METODISTI BAJE VSPEŠNO AGITIRajo PROTI KATOLIŠKI CERKVI.

V Quirinalu so Rooseveltta sijajno sprejeli. Kralj Viktor Emanuel je dalj časa govoril z bivšim predsednikom Zjednjene držav.

Jugoslovanska
Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRANK MEDOS, 8483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURLJ L. BROZIČ, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: MAKS KERŽIŠNIK, L. Box 823, Rock Springs, Wyoming.
Blagajnik: IVAN GOVŠEK, R. S. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALOIZIJ VIRANT, predsednik nadzornega odbora, 1700 E. 28th St., Lorain, Ohio.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 841, Eveleth, Minn.
MIHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 115 — 7th Str., Calumet, Michigan.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Burdine, Pa.
IVAN MERHAR, drugi porotnik, Bx 95, Ely, Minn.
STEFAN PAVLIŠIČ, tretji porotnik, Bx 3 Pineville, Minn.

Vrkoval zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago St., Bellist, Ill.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

Drobnosti.

RAZNOSTEROSTI.

Politik v cerkvi. Pri zadnjih volitvah na Angleškem se je zgodil jednino izmed kandidatov, uglednemu angleškemu politiku prav neprijeten slučaj. Neko nedeljo je šol v svojem volilnem okraju v cerkev, se svedel v stol in med masa — sladko zaspal. — Zasanjalo se mu je menda, da je že v zbornici, ker naenkrat je poskočil in zaklejal: "Dvomim o sklepnosti in predlagam, da se konstituirat št. vnočaji". Njegovega prelogu se seveda ni ugodilo, pač pa je možak hitro iz cerkve izginil.

Naraščanje samostanov na Bavarskem se vidi prav lepo iz pred kratkim objavljenega Šematsizma pasovske škofije. V tej škofijski je sedaj 88 ženskih samostanov; število katoličank se je povečalo od leta 1885 za 4%, število samostanov pa za 45%.

Graf radi goljufije zaprt. Na Dunaju so zaprl agenta Viljema Cappella, državnega grofa Wickenburgskega. Graf je član stare benećanske plemenitečke rodbine. Bil je avstrijski oficer, ki pa je bil iz armade izbaenjen. Od onega časa je napravil več goljufij. Te dni so ga zaprili zato, ker je neko bogato, moživej željno devico opearil za 30.000 K. pod pretezo, da ji preskrbi visokega aristokrata za moža.

Nečloveški če. — 54letni delavec Adamec na Dunaju je svojo ženo in otroke pretepel, kadar je bil pijan, pijan je pa bil vedno. Svoji 12letni hčerkri je hotel globo položiti na razbeljeno ognjišče, ker se mu ni posrečilo, da je polozil njeni roko na ogujšče. Nečloveškega očeta so zaprili.

Človeška ruka med množico. — Med množico, ki je žetal mimo cesar Viljenev akademije v Berolini, je pada na kar naenkrat človeška ruka. Sedva so koj nastale govorice, šepatalo se je o groznom zločinu, dokler niso priletili dijaki-medicinice iz akademije in povedali, da je ruka njihova last in da je le po nesreči padla skozi okno.

Velike tativne zlate so zasedli že pred leti v državnem zlatkoporu Borporak. Te dni pa je prišel k nekemu juvelirju v Pešti nekdo po silno nizki ceni ponujal zlata. Juvelir je navidezno sklepal kupčijo, a obvestil med tem policijo, ki jo poslala 2 detektorja ter neznane arretirala. Pri zarisovanju se je dognalo, da je bil kaniner berparakskoga zlatkopora, ki je delavec kupoval ukradeno zlato po 96 K. kilogram.

Kdo so morilci Steinheilovi? Iz Londona poročajo, da prebiva sedaj tam madam Steinheil in piše memorijsko. Svojemu začetku je zatrivala, da bodo pravi morilci v kratkem času v jecti. Baje so bili povod umoru potičeni motivi. Morilci so iskali politične dokumente.

Obsojen sodnik. — Deželnosodni svetnik Amphilius Turtureanu v Suezawi (Bukovina) je bil obsojen radi poneverbe in sleparje na en mesec težke ječe.

Oproščeni morilci. — Pred porotno sodnijo v Vannesu (Francija) je bil oproščen Luebrand, dasi mu je bilo dokazano, da je umoril soproga svoje sestrične, iz ljubzenja do nje. Občinstvo mu je pripredalo burne ovacie.

Atentat na gimnazialnega profesorja. Ko je šel nedavno v Pragi gimnazialni profesor Jože Mildner z nekim drugim profesorjem po cesti ter je pozval brezposelnega Frana Lerche zaradi neke nesramnosti na odgovor, je Lerche ustrelil z revolverjem proti profesorju in ga na hrbitu laško ranil. Napadalec so zaprili.

Sum je pal na nekoga v Trstu rojenega trobenčata radi tega, ker ga je nekdo videl z neko vrvjo v roki priti domov. Zapustil je pa potem vojašnico in ga ni bilo celo noč domov.

Kakor se poreča najnovješči vest, se je spremeno vedeni preiskavni menda le posrečilo najti zločinea, ki je storil gospodski atentat na cesarjev kip. Zločinec je trebenthal Furiani po imenu. Dom je v Trstu. O tem smo v našem listu že pred tedni poročali.

Igra in njena zgodovina. Sotrudnik časopisa "La Casa" je priobčil razne zanimivosti o igli. Iglo se dandas vporablja za stotine različnih namenov in v nečetih oblikah. Prvotno so izdelovali igle z veliko težavo iz lesa, ali pa so uporabljali zato tenke ribje kosti. Šele z napredajočo kulturno se je začelo z izdelovanjem kovinskih igel. Kimala so jih izdelovali iz brona in srebra. Iz priprave pripovede je postal igla dragocene lepotičje in umeten izdelek. Okoli leta 1292 je bilo v Parizu deset tovarnarjev igel, ki so se združile v zadruge, in skušali monopolizirati svoje izdelke, s tem, da so jemali samo člane svojih družin za pomočnike in sodelavce. L. 1690 so iznali prve jeklene igle, pa se jih je prepovedovalo nositi zaradi velike nevarnosti. Dandanes pa se izdeluje samo v angleškem mestu Birmingham vsak dan 37 milijonov igel, med tem, ko se jih izdeluje še v ostalih angleških mestih dnevno po 15 do 16 milijonov. Na Francoskem se naredi vsak dan 12 milijonov igel, toda število ne zadošča potrebam Francoske, ki jih porabi vsak dan 30 milijonov. Kljub temu se razpoljuje milijone umetno izdelanih francoskih igel za klobuke in lase v inozemstvu; samo neka tovarna v Lyonu razpoljuje vsako leto okoli 10 milijonov velikih igel, ki okrasene z umetnimi kamni in emajlinsimi okraski lepo izgledajo. Ostale igle se dobiva iz Laigle, stare domovine izdelovanja igel, kjer se je v srednjem veku skoraj celo mesto živilo samo od te obriti.

Kako se postopa s služkinjami na angleškem dvoru. Krasno je urejeno vprašanje glede služkinj na dvori angleškega kralja. V londonskem kraljevem dvoru, pački Buckingham, jih je več stotin. Vse so pod nadzorstvom vrhovne kraljevske gospodinje gospe Dodge. Imela je že vrhovno vodstvo za časa tedanjega prestolonaslednika Edwarda. Vsa dekleta morajo biti vsak dan ob pol devetih zjutraj pravljivane za delo. Gotovo število služkinj ima vsaki dan prost popolno od 3. do 6. ure. Ta čas jim je na razpolago velika dvorana, v kateri se morejo zabavati, pisati, čitati itd. En dan v tednu ima vsaka prost izhod od pol 7. do 10. ure zvečer. Dolocenih ur se mora strogo držati, a pri povratku na dvor se mora vsako dekleti javiti pri gospoj Dodge. Dvakrat na mesec ima vsaki delci dan prost in sicer od desete ure dopoldne do devete ure zvečer. Na letu pa ima vsaka služkinja 14 dni dopusta s popolno plačjo. Odprtje se redkokedaj katera. Večinoma zapuščajo kraljevsko službo, ker se može. Ob takih prilikah obdarjuje kraljevsko vsako dekleti. Posledno pridne in dobre služkinje dobesedno navadno za poročni dar od kraljice kake malo imeti.

Veliki jedci. — Pesnik Taylor je opeval kentskega jedca, ker je požrl polovico teleta naenkrat. Francoz Tarrare je požrl same četrtna vola in mačko s kožo in dlako. Kahle, vrtnar v Wittenburgu, je snedel 400 češnjel s peškami, veliko skledo češnj, kameje, ilovante krožnike, črniličnik, peren, nožiček, miši in žive ptice. To priča popis iz leta 1767. Leta 1765. je bil pri telesni straži v Dražljanih vojak, ki je snedel pri kosišu 20 funtorjev in pol v polovico petenega teleta. Da je pospečil prebavo, je snedel za namenek nekaj kamnov. Takemu kosilu je neko prisostvol sam knez. Zelo se je edulj velikemu jedcu.

Človeška ruka med množico. — Med množico, ki je žetal mimo cesar Viljenev akademije v Berolini, je pada na kar naenkrat človeška ruka. Sedva so koj nastale govorice, šepatalo se je o groznom zločinu, dokler niso priletili dijaki-medicinice iz akademije in povedali, da je ruka njihova last in da je le po nesreči padla skozi okno.

Velike tativne zlate so zasedli že pred leti v državnem zlatkoporu Borporak. Te dni pa je prišel k nekemu juvelirju v Pešti nekdo po silno nizki ceni ponujal zlata. Juvelir je navidezno sklepal kupčijo, a obvestil med tem policijo, ki jo poslala 2 detektorja ter neznane arretirala. Pri zarisovanju se je dognalo, da je bil kaniner berparakskoga zlatkopora, ki je delavec kupoval ukradeno zlato po 96 K. kilogram.

Kdo so morilci Steinheilovi? Iz Londona poročajo, da prebiva sedaj tam madam Steinheil in piše memorijsko. Svojemu začetku je zatrivala, da bodo pravi morilci v kratkem času v jecti. Baje so bili povod umoru potičeni motivi. Morilci so iskali politične dokumente.

Obsojen sodnik. — Deželnosodni svetnik Amphilius Turtureanu v Suezawi (Bukovina) je bil obsojen radi poneverbe in sleparje na en mesec težke ječe.

Oproščeni morilci. — Pred porotno sodnijo v Vannesu (Francija) je bil oproščen Luebrand, dasi mu je bilo dokazano, da je umoril soproga svoje sestrične, iz ljubzenja do nje. Občinstvo mu je pripredalo burne ovacie.

Atentat na gimnazialnega profesorja. Ko je šel nedavno v Pragi gimnazialni profesor Jože Mildner z nekim drugim profesorjem po cesti ter je pozval brezposelnega Frana Lerche zaradi neke nesramnosti na odgovor, je Lerche ustrelil z revolverjem proti profesorju in ga na hrbitu laško ranil. Napadalec so zaprili.

Odklonjene zahteve.

Toledo, O., 2. aprila. Tri tisoč delavcev, ki delajo na progah Cincinnati, Hamilton & Dayton železnic, je včeraj prenehalo z delom, ker imenovana družba ni hotela povisiti njihove plače. Delovodje so zahtevali, da jim plača poviša za \$10 na mesec, dočim žele delave, da se jim plača po 2½ centa na uro več, kakor sedaj, tako, da bi dobivali 17½ centov mesto 15 centov na uro. Svoje zahteve so predložili železnični že 1. marca. toda sedaj jih je odgovorila, da tega more storiti, vsel česar so takoj pričeli s strajkom.

Commander Peary ne gre več na sever.

Chieago, Ill., 2. aprila. Commander Robert E. Peary je dospel semkaj in je časniškim poročevalcem naznani, da je svoja polarna raziskovanja za vedno dovršil. Poročilo, da bode na vodil ekspedicijo na južni tečaj, ni resnično in na sever se nidek veliče.

KRETANJE PARNIKOV.

LA LORRAINE odpluje 7. aprila v Havre.
FINLAND odpluje 9. aprila v Antwerpen.
NEW YORK odpluje 9. aprila v Southampton.

GRAF WALDERSEE odpluje 9. aprila v Hamburg.
NOORDAM odpluje 12. aprila v Rotterdam.
LA PROVENCE odpluje 14. aprila v Havre.
RHEIN odpluje 14. aprila v Bremen.
ST. LOUIS odpluje 16. aprila v Southampton.

VADERLAND odpluje 16. aprila v Antwerpen.

PRINZ WRIEDRICH WILHELM odpluje 16. aprila v Bremen.

ROTTERDAM odpluje 19. aprila v Bremen.

ALICE odpluje 20. aprila v Trst.

OCEANIC odpluje 20. aprila v Southampton.

LA TOURAINE odpluje 21. aprila v Havre.

PRINZ WRIEDRICH WILHELM odpluje 21. aprila v Bremen.

CELTIC odpluje dne 23. aprila v Liverpool.

NEW YORK odpluje 23. aprila v Southampton.

LAPLAND odpluje 23. aprila v Antwerpen.

PRESIDENT LINCOLN odpluje 23. aprila v Hamburg.

KRONPRINZESSIN CECILIE odpluje 26. aprila v Bremen.

RYNDAM odpluje 26. aprila v Rotterdam.

LA BRETAGNE odpluje 28. aprila v Havre.

CINCINNATI odpluje 28. aprila v Hamburg.

ZIETEN odpluje 28. aprila v Bremen.

Kje je ANTON BERGANT? Bival

Phone 246.

FRANK PETKOVŠEK, javni notar — Notary Public, 718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, najbolje ſganje te izvrstne smotke — patentovana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJAVA denar v star kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spada-joča.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

Phone 246.

Marija Grill

Prodaja bls. vlas. po ..... 70c. gallons

črno vino po ..... 50c. "

Drožnik 4 galone za \$11.00

Brinjevec 12 steklenic za \$12.00

ali 4 gal. (sodki) za \$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

MARIJA GRILL, 5308 St. Clair Ave., N. E., Cleve and, O.

Phone 246.

Spominjajte se stare domovine in družbe

SV. CIRILA IN METODA

Zahajevate in kupujte Ciril-Metodove smodke in vžigalice

Ako storite tako, spolnjujte Vašo narodno dolžnost

Po slovenskih naselbinah, kjer trgovci ne prodajajo narodnega blaga, se prosijo slavna slovenska družba, da si ga nabavijo v svrhu nadaljnje razprodaje. Na ta način ne bi podpirali samo družbe sv. Cirila in Metoda, ampak bi tudi lahko vsak let napravil lep dobitek za svoja društva.

Ciril-Metodove smodke razpoljamo tudi pesemernikom širom Amerike in sicer 50 komadov za \$2.00, 100 kom. za \$3.60, fine hanskse pa 50 komadov za \$3.80, 100 kom. za \$7.00 poštne prosto.

SLOVAN. DELAVSKA PODPORA ZVEZA

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.
Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penns.
s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽIČAR, nadzornik, Bx 511 Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNICKI:

S. A. E. BRALLIER, Greve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so uljudno prošenji pošiljati ženar naravnost na blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V slednji da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjerisbodi v poročilih glavnega tajnika kakršna pomankljivosti, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnjih popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

EKSELENCA POLICIJSKI NAČELNIK.

Ruski spisal NIKOLAJ NIKOLAJEVIČ IVANOV

Za "G. N." pripredil Bert P. Lakner.

I.

Glinka že nekaj časa, in ne brez sreča, igral.

Toda to je stara povest, ki ostane večno nova, in radi tega naj se samo na kratko ugotovi, da je ljubljene policijskega načelnika prišel povodom svojih uralnih obiskov v hiši svojega predstojnika večkrat v dotiku s krasno Sonjo v katero se je takoj do učes zanjabil. In ker tudi ona ni bila za njegovo tibho občudovanje in častenje neobjetljiva, sta kmalu kakor eno srce in ena duša prišla do zaključka, da morata postati par. Kako in kaj jima ni delalo skrb, ker sta bila še mlada in imela dovolj časa za premišljevanje.

Čudno je bilo, kako je to razmerje učinkovalo na Andrejevo poslovanje. Nikdar preje ni prišel tolkokrat v privatno stanovanje svojega predstojnika, da bi o nevažnih dogodkih osebno poročal ali povprašal po posebnih željah in povlejih. Da, bil je tako pozoren, da je večkrat prisel, ko bi moral vedeti, da gospod policijski načelnik ni navzoč in da je uposlen kje drugje. Seveda je bil samo slušaj, da se je posebno pri takih obiskih vedno sestal z Sonjo — na vsak način srečen slufaj, katerga sta že nekoliko neprivedna postala ljubimeca, dokler ju ni nega določiščevala, dokler ju ni nekoga dne nepricakovano domov prišel Grigorij Aleksejevič presenetil v trenutku, ko se je Andrej poslovil od svoje ljubice s poljubom, ki je bil sicer zelo sladak, venkar za dajatelja in prejemalek spremljan po zelo gremkih posledicah.

In res se ubogema, krečkemu mladeniču s svežim, inteligentnim obrazom v tem trenutku ni dobro godilo. Drugače tako jasen pogled je imel uprt v lila in v zadregi je stal pred svojim širokoplečatim predstojnikom, ki se je postavljal z močno padmeljem ozrazom in jeznim očmi za svojo velikopisalno mizo in obispaval svojega komisarja z ploto grobošči.

Da, to je znal ekselenec Grigorij Aleksejevič. Hudobni ježki so celo govorili, da je grobost edina lastnost gospoda policijskega načelnika. Gotovo pa je, da je bila okop, za katero se je hitro skril, če je dobil predse kakršna zmožnejša v več vedočega. Tej lastnosti se je tudi imel zahvaliti za svoje mesto, katero je nek satirično navdahnjen ruski vladar karakteriziral s tem, "da ga more obvladovati samo lovor ali pa neumnež — najbolje pa seveda oni, ki ima obe te lastnosti."

Grigorij Aleksejevič ni bil lovor. Ker pa ni bil lovor, je bil toraj neumnež, če je izrekla onega modrega carja temeljil na resnici. Bil je strašno osoren in v pravem pomenu besede šablonski človek, in kot tak je postal eden "najuglednejših" v pravzaprav vendor najmanj pomembnih oseb v ruski metropoli.

Imel je samo nekaj dobrega — svojo hčerkico Sonjo. Ljubega, srčanega otroka, popolno nasprotnje ekselenec očeta. Vse jo je častilo in bila je v Aleksejevičevi hiši nekak solunčni žarek. In prav posebno jo je pa častil mladi policijski uradnik, nad katerim je divjala že omenjena nevihta v najsvetijem njenega očeta.

Za nežno čutete duše bi moral sedaj pisatelj upleti kako gulinjivo ljubezenško epizodo, ki bi bila v temi zvezni z političkim načelnikom in njegovim podložnikom — povest, ki ne bi imela nenesljivo opraviti s kriminalistiko, pač pa z ljubezenško igro, katero je Andrej.

Pri teh besedah je odšla iz sobe ter

prepustila policijskega načelnika samoga sebi — družbi, ki ni nikdar posebno prijetna, in ki je bila v tem trenutku naravnost tako neprjetna.

V tej točki je imela njegova hčer prav. Ni mislil na to, da bi jo poslal iz hiše, v kateri je gospodarila po smrti njegove soprote popolnoma sama in skrbela za to, da je vžival vse udobnosti. Hiše si bres niti misliti ni mogel. Toda tenar Andreju, ki se je predniral meni niti tebi niti zajubili se v predstojnikovo hčerko, bode že pokazali vse svojo jezo.

In dokazal mu bode, da ga lahko pogreša, in če bode moral zopet opravljati službo, kakor navaden gorodov, ga bole pač pustila želja, pa zdigniti oči k edini hčerki svojega najvišjega predstojnika. In po takih maščevalnih misli se je podal Grigorij Aleksejevič v svoj klub, kjer je izgubil igri trista razbijev, kar njenovega razpoloženja nikakor ni veliko izboljšalo.

II.

Ko je Andrej Glinka po prej omenjeni vihami avlidjeni zapustil kabinet policijskega načelnika, je bil popolnoma pobit — kar mu je bilo takoj jasno v obrazu zapisano, da si je star Mihajlo Grodnou zadovoljno mel svoji koščeni roki in da je svojemu tovariju Makejevu budobno šepnil:

"Ta jih je pa dobra slišal!"

In to je bilo tudi res. "Razgovor" h kateremu je povabil Sonjin oče zasečenega ljubimca, je bil razgovor z bozato izbirno najobsežnejših psov policijskega načelnika. Mladi kriminalni uradnik sploh ni mogel priti do besede, da bi se zagovarjal.

"Ali ga je stari nagnal?" je tihov počasno prevedel Grodnou drugo, ko je Andrej ne brigajoč se za poročljive poglede, stopil k svoji mizici, jo odpril in notri ležeče spise spravil v dva ovoja.

Manjšega je dal v svoj žep, medtem ko je dal drugemu pisarniškemu služi z naročilom, nai ga odda ekselenemu gospodu policijskemu načelniku. Na Grodnovo himavsko vprašanje: "No brate, kaj pa je bilo?" je odgovoril z kratkim "Nič!" In potem je odšel brez daljšega slovca, da bi se podal na svoje nove mesto, v policijsko krožje, ki je bilo v Petrogradu najbolj razširito — v kraj, kjer si, kakor je govorilo ljudstvo, "vožijo lisice in zajci lahko noč."

Tam je bilo službovanje zelo naporno in nprjetno in tja je poslal v svojih očetovskih čuvstvih tako težko žaljeni Grigorij Aleksejevič svojega najboljšega uradnika, ker v Sibirijo ga vendor ni hotel pregnati, kakor je skrajna zagrozil.

Medtem ko so si kolegi ubijali svoje častiljeve glave z vstrajnostjo, ktere niso nikdar kazali pri delu, kaj se je vendar zgodiло med ekselenco in "vzornim uradnikom", se je policijski načelnik nekoliko pomiril. Temeljito razburjenje je nanj vedno pomirjujoče utinkovalo in tako je tudi sedaj, kakor navadno, sedel v uklovn naslončju ter gledal dim, ki se je krožil proti stropu.

Drznega je do dobra oštel in ga zato dozdravil ljubjezenske mrzelice.

Kar se je pa Sonja tikalo, ni dvomil Grigorij niti trenutka, da bode tudi ona tega človeka pozabila, če bude izvedela, kako nizko je padel v ceni svojega predstojnika in da nima upati kolikaj častnega napredovanja.

A ekselenec se tega miru po vijaru in dolgo vesila. Osoda, ki se ni bala prestopiti praga najsveterejšega, mu je zagordila, da so se mu komaj pomirjeni živi zopet jako razburili in da je zopet stresel vso svojo jezo.

Ravno je namreč vzel v roki spise nekega kriminalnega slučaja, s katerim

rim se je že nekaj dni ubijal glavo, da bi, v kolikor mu je njegova pamet dopuščala, vsaj nekoliko razvajjal zatomo zadavo, ko mu je pisarniški sluga naznani, da ga presi Vazilovič Barinka za razgovor, h kateremu ga je ekselenec za danes zjutraj zapovedala.

Ekselenec je slugo začudeno pogledal in ga potem blagovolila imenovati starega osla, ki je svoje naročilo gotovo napačno razumel, ker o kakrških zapovedi za razgovor z Vazilovičem Barinko ji ni bilo nicaesar znanega. A ker je bil Barinka dragulj veličanstva carinje, ki ga je imela visoko v čilih, je policijski načelnik zapovedal, da ga privede notri, kar je "star osel" tudi takoj storil.

Gospod Barinka je pozdravil Grigorij Aleksejevič na znam, kavalirski način in je začel, potem ko se je neprisiljeno vseled v ponujeni stol, razgovor z besedami:

NARAVNA CALIFORNISKA VINA:

NA PRODAJ

Dobre črno in belo vino muskatel od leta 1909 po 30 centov gal. reesling 35 c. gal. Vino od leta 1908 črno in muskatel po 40 c. gal., reesling 45 c. gal. in staro belo vino po 50 c. gal. Sladki mošt 24 steklenic \$5.—; drožnik po \$2.50 gal. Vino pošiljamo po 28 in 50 gal. in posodo dlan zaston.

S postovanjem

STEPHEN JAKSE,

Contra Costa Co., Crockett, California

ZA VSEBINO TUJIH OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNI STVO NE ULEDNITVOST.

NAŠI ZASTOPNIKI

kteri so pooblaščeni pobirati naročino za "Glas Naroda" in knjige kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

San Francisco, Cal.: Ivan Stariha. Za Denver, Colo. in okolico: John Debeve, 4723 Vine St.

Pueblo, Colo.: Petar Čulig. Indianapolis, Ind.: Alojzij Rudman.

Depue, Ill.: Dan Badovinac.

La Salle, Ill.: Mat. Komp, Frank Cherne, 924—1st St. La Salle, Ill.

Za Chicago, Ill.: Frank Jurjovec, 181—202nd St.

Za Chicago, Ill.: Alois Leskovar.

South Chicago, Ill.: Josip Kompare.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovsek.

Gary, Ind.: Jovan Milič.

Calumet, Mich. in okolico: Ivan Šteje.

Iron Mountain, Mich. in okolica: Marko Badovinac.

South Range, Mich.: John Bahorič.

Chisholm, Minn.: K. Zgone.

Ely, Minn.: Ivan Gouze.

Ely, Minn. in okolica: J. Škerjanc.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Eveleth, Minn. in okolica: Nick Miletic.

Hibbing, Minn.: Ivan Povše.

Nashwauk, Minn.: Geo Maurin.

Tower, Minn.: John Majerle.

Kansas City, Mo.: Ivan Kovacič in Ivan Ratajčič.

St. Louis, Mo. in okolico: Frank Skok.

PRIZNANJA TISOČ IN TISOČIH

ozdravljenih in hvaležnih bolnikov kateri vam dajejo dokaze zaslug svetovnoznanega in slavnega ravnatelja od

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

kateri se štrtuje, in je ozdravil že nebrojno število slovenskih bolnikov. Vsaki bolnik, kateri se je zaupno obrnil, na slavnega ravnatelja tega zavoda je bil zadovoljen, zadobil popolno zdravje in srečo, katere se veliko družin, očetje, materje in otroci veče.

Nima bolezni na svetu, katere bi zdravnikom tega zavoda ne bile poznate in katerih zdravniki tega zavoda ne bi mogli kratkočasno ozdraviti, najsibode možka; ženska ali otročja zastrela, ali kronična bolezni. Slavni zdravniki tega zavoda zamorejo povoljne uspehe svojega delovanja, z tisočimi zahvalnimi pismi dokazati v katerih so ozdravljeni bolniki z najpriščetnejšimi besedamizahvaljujejo za jim podljeno pomoč in zdravje.

DRUGI ZDRAVNICKI KATERI OGLASUJEJO IN GOVORE VELIKO O SEBI NE MOREJO DOKAZATI NITI JED'NEGA POVOLJNEGA DOKAZA SVOJEGA DELOVANJA.

Nobeden naj si ne krati življenja, zadovoljnosti in posvetne srečo in trpi v bolezni, temveč naj se takoj obrne na znanimi in svetuznimi zdravniški zavodi ker našel bode največje srečo in pridobil zopetno popolno zdravje.

Pridite osebno ali pa pišite na

The Collins N. Y. Medical Institute
140 W. 34th Street, New York City.
Dr. S. E. Hyndman, vrhovni ravnatelj.

Uradne ure so: Vsaki dan od 9 ure dopoldan do 1 popoldan in od 2 do 5 ure popoldan. Ob nedeljah in praznikih on 9 ure dopoldan do 1 popoldan. Vsaki torek in petek od 7 do 8 ure zvečer.

SLOVENCI IN SLOVENKE, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NA